

Pamięci Profesora Paolo Santacroce (9 IV 1945–15 VI 2016)

Odeszła od nas Osoba wyjątkowa: zaangażowany Badacz, nieoceniony Nauczyciel, Współpracownik Instytutu, serdeczny Przyjaciel. To Profesor analityk, który zajmował się kwestiami bezpieczeństwa żywieniowego i zagrożeniami z tym związanymi oraz przestrzennym zróżnicowaniem rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

Pierwsze kontakty z Profesorem Santacroce sięgają lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku, kiedy to zbierając materiały do swojej pracy, poznał późniejszych pracowników Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN. Wynikiem Jego ówczesnych badań była książka pt. *Sviluppo economico e squilibri sociali in Polonia* (Rozwój ekonomiczny i socjalne nierówności w Polsce) wydana we Włoszech w 1981 roku. Już sam tytuł

książki zapowiada ciekawą jak na czasy realnego socjalizmu lekturę, której rozpoznawanie, ze względu na obiektywny opis rzeczywistości społeczno-gospodarczej, było w Polsce zakazane.

Profesor Paolo Santacroce był współautorem i jednym z pomysłodawców publikacji IRWiR PAN z 1995 roku pt. *Atlas demograficzny i społeczno-zawodowy obszarów wiejskich w Polsce* oraz jej wersji rozszerzonej i aktualizowanej w latach 1996 i 1998 – *Monitoring przestrzennego zróżnicowania obszarów wiejskich w Polsce*. Był członkiem Rady Programowej kwartalnika „Wieś i Rolnictwo”, wyniki swoich prac przedstawiał na seminariach w Instytucie oraz w artykułach w kwartalniku. Ostatni opublikowany został w numerze 2(167) z 2015 r. Za wkład wniesiony w polską naukę został odznaczony w 1995 roku przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk Medalem im. M. Kopernika.

Paolo Santacroce był profesorem uniwersytetu IUAV w Wenecji (Università Iuav di Venezia). Prowadził zajęcia akademickie z: ekonometrii, geografii miast

i regionów, geografii rozwoju, agro-ekosystemów i systemu dzierżawy gruntów oraz historii miast i krajobrazu. W latach 2001–2007 był odpowiedzialny za „Food Security module” (studia magisterskie z zakresu planowania regionalnego); od 2001 do 2007 roku prowadził kilka kursów i koordynował badania dotyczące bezpieczeństwa żywieniowego oraz rozwoju rolnictwa w krajach rozwijających się (Etiopii, Nigrze i Gwatemali).

To Profesor – Podróżnik, a towarzysząca mu w tej podróży praca była jego pasją, szczególnie wówczas, kiedy pracował dla wyspecjalizowanych agencji przy ONZ, takich jak Food and Agriculture Organization (FAO), International Fund for Agricultural Development (IFAD), World Food Programme (WFP), United Nations Human Settlements Programme (UN-HABITAT), United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), pisząc raporty m.in. na temat Kambodży, Chin, Etiopii, Kurdystanu (Irak), Mauretanii, Birmy, Tajlandii, Filipin, a także IGADD (Róg Afryki), SADC (Afryki Południowej) i SEA (Azji Południowo-Wschodniej). Był niekwestionowanym specjalistą z zakresu analizy podatności państw na zagrożenia związane z ich bezpieczeństwem żywieniowym.

To przykład Osoby niezwykle solidnej i pracowitej, o czym świadczy Jego bogaty dorobek naukowy, jak również otwartość na propozycje uczestnictwa w licznych projektach i zadaniach badawczych, szczególnie tych realizowanych przez FAO. Prowadzone przez Profesora badania służyły nie tylko poszerzaniu ogólnej wiedzy, ale także celom praktycznym. Za punkt wyjścia w swoich badaniach przyjmował tzw. konwencjonalną mądrość, z której wynika równanie **biedni = narażeni na biedę**, a więc **być biednym zawsze znaczy być narażonym na biedę**. Próbował jednak podważyć to założenie. Szukał w swojej pracy naukowej odpowiedzi na pytania „WWW: Who, Why, Where?”, co możemy przetłumaczyć jako „Kto, Dlaczego, Gdzie?”.

Zapamiętamy Go jako zaangażowanego pracownika nauki, starającego się docierać do prawdy przez stawianie pytań dotyczących różnych aspektów rzeczywistości i poszukiwanie odpowiedzi w drodze prowadzonych badań i analiz, jako Osobę pracowitą, odpowiedzialną, a przy tym skromną, dobrą i życzliwą. Kontaktów z Paolem i Jego życzliwości będzie nam brakowało. Praca z profesorem Santacroce dostarczała bowiem nie tylko naukowych umiejętności. Był on dla nas wzorem uważnych i serdecznych relacji.

W zmarłym tracimy nie tylko Współpracownika, ale przede wszystkim Przyjaciela.

Andrzej Rosner
Izasław Frenkel
Monika Stanny

In Memoriam of Professor Paolo Santacroce (9 IV 1945–15 VI 2016)

Professor Paolo Santacroce passed away on 15 June 2016. He was exceptional: dedicated academic, invaluable teacher, Institute Fellow, kind friend. He was an analyst who dealt with food security and food related risks, as well as spatial differences in agricultural and rural development.

The first contacts of the Institute with Professor date back to the 1970s, when he met the IRWiR fellows while looking for materials to his book. Those search for materials resulted in a book on economic development and social disparities in Poland (*Sviluppo economico e squilibri sociali in Polonia*) which was issued in Italy in 1981. The title itself implied an interesting read in the times of real socialism, the book being banned in Poland due to an unbiased description of social and economic reality.

Professor Paolo Santacroce was a co-author and one of the founding fathers of the 1995 IRWiR PAN publication: *Atlas demograficzny i społeczno-zawodowy obszarów wiejskich w Polsce* (Demographic and Socio-Vocational Atlas of Rural Areas in Poland) and its extended and updated 1996 and 1998 versions entitled: *Monitoring przestrzennego zróżnicowania obszarów wiejskich w Polsce* (Monitoring of Rural Area Differences in Poland). He was a member of the Programme Council of the quarterly „Wieś i Rolnictwo”; he used to present his research results during IRWiR seminars and in the quarterly. His last article was published in No. 2(167) in 2015. Vast contribution into the Polish science brought him the Copernicus Medal awarded in 1995 by the President of the Polish Academy of Sciences.

Paolo Santacroce was a professor of Università Iuav di Venezia. He lectured on econometrics, urban and regional geography, development geography, agro-ecosystems, farmland lease system and the history of cities and landscape. In the period 2001–2007 he was responsible for “Food Security Module” (master’s studies on regional planning); between 2001 and 2007 he conducted a few courses and coordinated research on food security and agricultural development in developing countries (Ethiopia, Niger and Guatemala).

He was Professor – Traveller, and Work which accompanied him on his numerous trips was his passion, especially when he was working for the UN agencies such

as Food and Agriculture Organization (FAO), International Fund for Agricultural Development (IFAD), World Food Programme (WFP), UN-HABITAT – United Nations Human Settlements Programme, UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and wrote reports on i.a. Cambodia, China, Ethiopia, Kurdistan (Iraq), Mauretania, Burma, Thailand, The Phillipines, IGADD (Horn of Africa), SADC (South Africa) and SEA (South-Eastern Asia). He was an unquestioned expert in the analysis of risk proneness of countries related to their food security.

He was a paragon of hard work and reliability, which can be measured by the number of his publications and his openness to participate in numerous projects and scientific tasks, especially those carried out by FAO. Studies conducted by the Professor contributed not only to broadening general knowledge, but also to the achievement of practical goals. The “conventional wisdom” which was always the starting point of his studies, was based on an equation *the poor = in risk of poverty*, so to be *poor always means to be in risk of poverty*. However, he tried to undermine that assumption. He was looking for answers to the WWW (Who? Why? Where?) questions.

We will remember him as a dedicated academic, who was striving for the truth by asking questions concerning various aspects of reality and by working out answers through conscientious research and analyses, as a hard-working and responsible individual who was admired by his modesty, kindness and generosity. We will miss Paolo and that kindness of his very much. The Work with Professor Santacroce has not only broadened our academic skills. He was a paragon of elegant demeanour and cordial relations.

We have lost our fellow, but first of all – our Friend.

Andrzej Rosner
Izasław Frenkel
Monika Stanny